

UZASADNIENIE

Dyrektor Zakładu Karnego S. zwrócił się z pismem z dnia 24.04.2019r do Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp o sprawdzenie czy nie zachodzą podstawy do wydania wyroku łącznego co do skazanego Z. R. (1) w sprawach IIK 177/17 SO w Gorzowie Wlkp i innych sprawach w jakich wprowadzono mu karę . Sąd z urzędu wszczął postępowanie w sprawie wydania wyroku łącznego

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Z. R. (1), skazany został prawomocnymi wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Kościerzynie z dnia 13 czerwca 2016 r. w sprawie **II K 37/16** za czyn z art. 209 §1 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat; orzeczeniem z dnia 12 października 2017 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności; skazany wykonał karę w systemie dozoru elektronicznego;

- Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. z dnia 24 maja 2013 r. w sprawie **II K 177/17** za czyn z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 kk na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywny w wysokości 70 stawek dziennych po 20 złotych każda;

- Sądu Rejonowego w Bytowie z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie **II K 439/18** za czyn z art. 209 §1a kk w zw. z art. 209 §1 kk na karę 1 roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym na cele społeczne i zobowiązano ww. do łóżenia na utrzymanie małoletnich.

Dowód:

- wyrok IIK 37/16 Sądu Rejonowego w Kościerzynie z danymi o odbyciu kary k- 208 akt IIK 439/18, 44
- wyrok IIK 439/18 Sądu Rejonowego w Bytowie k- 34, 44
- karta karna k- 18-19, 44
- wyrok IIK 177/17 SO w Gorzowie Wlkp k- 11-15, 44
- opinia z ZK S. k- 23, 44
- postanowienie IIKo 892/17 SR w Kościerzynie k- 209 akt IIK 439/18 Sądu Rejonowego w Bytowie , k- 44
- postanowienie IIIKow 1679/18 SO w Koszalinie k- 210-211 akt IIK 439/18 Sądu Rejonowego w Bytowie , k- 44
- akta sprawy IIK 439/18 SR w Bytowie k-44
- akta sprawy IIK 177/17 SO w Gorzowie Wlkp. k- 44
- pismo ZK S. z załącznikami k- 3-6, 44

Skazany Z. R. (1) był trzykrotnie karany sądownie na terenie kraju. Karę 6 miesięcy pozbawienia wolności w sprawie IIK 37/16 SR w Kościerzynie po zarządzeniu jej wykonania skazany odbywał w systemie dozoru elektronicznego . Karę tą wykonano w dniu 04.12.2018r. Z. R. (1) rozpoczął odbywanie kary pozbawienia wolności w sprawie IIK 177/17 Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. od dnia 18.01.2019r , koniec tej kary przypada na dzień 16.07.2020r. Zachowanie skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności było w zasadzie pozytywne. Skazany był nagradzany regulaminowo, za właściwe wykonywanie swoich obowiązków w pracy. Z. R. nie był karany dyscyplinarnie. W ZK S.

skazany przebywa od 18.01.2019r. Skazany w stosunku do przełożonych prezentuje właściwą postawę, przestrzega zasad dyscypliny. Skazany nie jest uczestnikiem struktur nieformalnych, pracuje odpłatnie w (...). Skazany nie wykazał szczególnych uzdolnień, które chciałby realizować w czasie odbywania kary. W stosunku do czynów prezentuje deklaracyjny krytyczny stosunek.

Dowód:

- opinia o skazanym z Zakładu Karnego S. k- 23, 44

- karta karna k- 18-19, 44

Sąd zważył, co następuje:

Materiał dowodowy w niniejszej sprawie stanowiły dokumenty z akt sprawy, których autentyczność nie budzi wątpliwości, a także informacje z Krajowego Rejestru Karnego, kwestionariusz z ZK , a nadto dokumenty w postaci odpisów wyroków. Ustalony na ich podstawie stan faktyczny nie budzi wątpliwości. Żaden z przeprowadzonych dowodów nie był przez strony kwestionowany, a z urzędu sąd nie dostrzegł podstaw do ich kwestionowania.

Na początku swoich rozważań Sąd chce wskazać, że w przedmiotowej sprawie zastosowanie znalazł kodeks karny w jego brzmieniu obowiązującym po 1 lipca 2015 roku, stosownie do art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie Kodeksu karnego i niektórych innych ustawy (Dz. U. z dnia 20 marca 2015 r., poz. 396) Przepis art. 19 ust. 1 w/w ustawy nowelizującej przewiduje, że przepisów rozdziału IX ustawy, o której mowa w art. 1 – tj. kodeksu karnego, w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. W przedmiotowej sprawie wobec skazanego po dniu 01 lipca 2015 roku wydano wszystkie wyroki widniejące w jego karcie karnej. Po tej dacie zapadł wyrok w sprawie IIK 37/16 SR w Kościerzynie(13.06.2016r), wyrok w sprawie IIK 77/17 SO w Gorzowie Wlkp (21.09.2018r), wyrok w sprawie IIK 439/18 (03.04.2019). Sąd miał zatem możliwość stosowania wobec niego przepisów ustawy – kodeks karny, w jego brzmieniu obowiązującym po 1 lipca 2015 roku i zmodyfikowanym przez przepisy ustawy z dnia 11 marca 2016 roku zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego i niektórych innych ustaw.

W przypadku sprawy IIK 177/17 Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp, mamy do czynienia z karą izolacyjną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności , podlegającą wykonaniu , do odbycia w ZK. W przypadku sprawy IIK 439/18 SR w Bytowie mamy do czynienia z karą ograniczenia wolności 1 roku i 6 miesięcy z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej pracy na cele społeczne w rozmiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym oraz obowiązek łóżenia na utrzymanie małoletnich dzieci skazanego. Kara ta podlega wykonaniu.

W przypadku sprawy IIK 37/16 SR w Kościerzynie mamy do czynienia z karą 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 2, przy czym wykonanie kary pozbawienia wolności zostało zarządzone do wykonania. Postanowieniem z dnia 07.08.2018r udzielono zezwolenia na odbycie kary w systemie dozoru elektronicznego, karę tą wykonano w dniu 04.12.2018r. Kara ta nie podlega więc wykonaniu.

W przypadku stosowania przepisów po nowelizacji od 1 lipca 2015r kara wymierzana jest w granicach od kary najsurowszej do sumy kar , przy czym łączenie obejmuje kary łączne . Zgodnie z art. 85 k.k. , w brzmieniu obowiązującym od dnia 01 lipca 2015r. , jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną.

W sprawach tych nie ma przeciwwskazań do wydania wyroku łącznego wymienionych w art. 85§3 kk, albowiem czyny w sprawach podlegających połączeniu zostały popełnione zanim rozpoczął on odbywanie kary.

Mając na względzie cytowane wyżej przepisy Sąd ustalił, iż kara pozbawienia wolności z wyroku IIK 177/17 Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp, podlega wykonaniu i nie została jeszcze do dnia rozpoznania wniosku wykonana w całości. Także kara ograniczenia wolności w sprawie IIK 439/18 SR w Bytowie podlega wykonaniu i nie została jeszcze

wykonana. Tak określone granice postępowania o wydanie wyroku łącznego objęły zatem skazania na w/w kary pozbawienia wolności i ograniczenia wolności jako kary jednego rodzaju.

Sąd Okręgowy łącząc skazania opisane w części wstępnej wyroku łącznego połączył kary odpowiednio:

- w sprawie **IJK 177/17** SO w Gorzowie Wlkp. karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności

- w sprawie **IJK 439/18** SR w Bytowie karę 1 roku i 6 miesięcy karę ograniczenia wolności

Sąd na podstawie art. 85§1 i 2 kk, 86§1 kk, 87§1 kk w brzmieniu obowiązującym po 1 lipca 2015 r., orzeczone wobec skazanego Z. R. (1) wyrokami opisanymi części wstępnej wyroku w punktach **2 i 3** (w sprawach **II K 177/17 i II K 439/18**) kary jednostkowe pozbawienia wolności i ograniczenia wolności połączył i wymierzył mu karę łączną 1(jednego) roku i 9(dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Nadto, Sąd umarzył postępowanie w sprawie wydania wyroku łącznego ze sprawy IJK 37/16 SR w Kościerzynie, w której kara została już wykonana w całości i nie podlega połączeniu w wyroku łącznym.

Przy wymierzaniu ww. kary łącznej pozbawienia wolności Sąd miał na względzie dyrektywę wpływającą z treści art. 86§ 1 k.k., które stanowią, że karę łączną należy wymierzyć w granicach od najwyższej z kar orzeczonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak granic określonych przepisami prawa - w przypadku kary pozbawienia wolności 20 lat pozbawienia wolności. Zgodnie z treścią art. 87§ 1 k.k. w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności i ograniczenia wolności, sąd wymierza karę łączną pozbawienia wolności, przyjmując że miesiąc ograniczenia wolności równy jest 15 dniom pozbawienia wolności. W tej sytuacji kara 1 roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności orzeczona w wyroku IJK 439/18 SR w Bytowie w przypadku połączenia jej w wyroku łącznym odpowiada karze 9 miesięcy pozbawienia wolności.

Przy wymiarze kary Sąd poruszał się zatem w granicach od kary najsurowszej tj od 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (w sprawie IJK 177/17 SO w Gorzowie Wlkp) do sumy kar, przy czym zgodnie z treścią art. 87§ 1 k.k. w przypadku kary w sprawie IJK 439/18 SR w Bytowie należy brać pod uwagę przy ustalaniu kary łącznej karę 9 miesięcy pozbawienia wolności. W tej sytuacji suma kar wynosi 2 lata i 3 miesiące (1 rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności w sprawie IJK 177/17 SO w Gorzowie Wlkp. plus kara 9 miesięcy pozbawienia wolności w sprawie IJK 439/18 SR w Bytowie).

Sąd, orzekając karę łączną w warunkach wyroku łącznego, kierował się względami takimi, jak przy orzekaniu kary łącznej w wypadku jednoczesnego osądzenia kilku czynów. Jednocześnie wymierzając karę łączną nie rozstrzygał ponownie o stopniu społecznej szkodliwości i winie poszczególnych przestępstw, lecz rozważał przedmiotowy i podmiotowy związek zachodzący pomiędzy realnie zbiegającymi się przestępstwami, mając w szczególności na względzie podobieństwa i różnice rodzajowe poszczególnych przestępstw, podobieństwo zamiaru i motywów działania oraz czas pomiędzy poszczególnymi przypisanymi czynami. Zastosowanie zasady absorpcji, asperacji czy kumulacji przy orzekaniu tak kary łącznej, jak i wydawaniu wyroku łącznego uwarunkowane jest przede wszystkim relacjami zachodzącymi pomiędzy prawomocnie osądzonymi czynami, objętymi tymi skazaniami. Relacje te sprowadzają się do określenia, jak bliski związek przedmiotowo - podmiotowy łączy te czyny oraz w jakich odstępach czasu zostały one popełnione. Sąd kładł przy tym nacisk na cele zapobiegawcze i wychowawcze, jakie ma odnieść kara w stosunku do skazanego Z. R. (1).

Wymierzając karę łączną Sąd zastosował metodę mieszaną, bliską absorpcji, uwzględniając okoliczności, które ustawodawca nakazał badać przy wydawaniu wyroku łącznego, a wskazane w art. 571 k.p.k. Na tej decyzji Sądu zważył przede wszystkim fakt, iż czyny popełnione przez skazanego są skierowane przeciwko różnym dobrom chronionym prawem, biorąc również pod uwagę ich wielość. Skazany dopuścił się popełnienia czynu z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, jak i czynu przeciwko rodzinie i opiece. Czyny w poszczególnych sprawach podlegających połączeniu w wyroku łącznym popełnione zostały w pewnym oddaleniu czasowym.

W sprawie **IIK 177/17** Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. - czyn z art. 59 ust 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii popełniony w okresie od 7 grudnia 2016r do 23 stycznia 2017r

W sprawie IIK 439/18 SR w Bytowie - czyn z art. 209 a §1a kk w zw z art. 209§1 kk popełniony został w okresie od 11 lipca 2015 r do 5 czerwca 2018r

Mamy więc do czynienia z czynami popełnionymi w okresie od 11 lipca 2015r do 5 czerwca 2018r, więc czynami popełnionymi w stosunkowo dużym oddaleniu czasowym.

Zdaniem Sądu za zastosowaniem zasady asperacji w orzekaniu wskazanej kary łącznej przemawiają wymienione powyżej relacje przedmiotowe i czasowe między poszczególnymi czynami. Przy wymiarze kary łącznej Sąd zważył również na zachowanie skazanego Z. R. (1) w jednostce penitencjarnej, które jest przeciętne. Jak podkreśla dyrektor ZK w którym skazany przebywa, prezentuje on deklaracyjny krytyczny stosunek do popełnionych przestępstw, nie wykazał jednak żadnych szczególnych uzdolnień które chciałby realizować w czasie odbywania kary. Zdaniem sądu wymaga on dalszej resocjalizacji.

Zastosowana zasada w niniejszej sprawie pozwala najpełniej oddać w nowo orzeczonej karze łącznej podniesione okoliczności. W ocenie Sądu, tak ukształtowana kara łączna należycie odzwierciedla całą kryminalną zawartość i społeczną szkodliwość objętej nią przestępczej aktywności skazanego Z. R. (1) i uwzględnia wymogi prewencji szczególnej i generalnej. Orzeczona przez sąd kara łączna 1 roku i 9 miesięcy pozbawienia wolności spełnia cele i zadania postawione tej karze, jak też uwzględnia okoliczności dotyczące osoby skazanego, jego aktualną sytuację rodzinną i materialną. Skazany jest osobą karaną za przestępstwa o znacznym stopniu społecznej szkodliwości, co do której zdaniem Sądu brak jest jednoznacznie pozytywnej prognozy co do dalszego zachowania w przyszłości. W ocenie Sądu skazany Z. R. (1) z całą pewnością nie zasługuje na pełną absorpcję kar.

Sąd wydając niniejszy wyrok łączny w pkt I części dyspozytywnej wyroku poruszał się w granicach od kary najwyższej do sumy kar. Sąd uznał, iż kara łączna wymierzona Z. R., która byłaby zbliżona do pełnej absorpcji kar wymierzonych w sprawach objętych wyrokiem łącznym byłaby dla niego zbyt wielką i nieusprawiedliwioną premią wynikającą z faktu popełnienia większej liczby przestępstw. Sąd uznał, że kara łączna nie jest formą badania zasadności orzeczonych przez we wcześniejszych postępowaniach kar, lecz jej zadaniem jest wymierzenie sprawcy jednej kary, którą by sprawca otrzymał, gdyby jego czyny były osądzone przez jeden, a nie różne Sądy. W ocenie sądu za ukształtowaniem kary przy zastosowaniu pełnej absorpcji musiałyby przemawiać ścisły związek przedmiotowy i podmiotowy pomiędzy popełnionymi przestępstwami oraz prognoza kryminologiczna sprawcy pozytywna do tego stopnia, iż wymierzona kara byłaby nadal skuteczna do osiągnięcia nałożonych na nią celów ustawowych. Pomiędzy czynami zabronionymi, za które orzeczono poszczególne kary pozbawienia wolności, tak jak już wyżej wspomniano nie istnieje ścisły związek przedmiotowy, polegający na skierowaniu bezprawnego zamachu na rodzajowo ten sam przedmiot ochrony – czyny te są jak już wcześniej wspomniano czynami różnego rodzaju. Brak także bliskości czasowej popełnianych przestępstw.

W tej sytuacji Sąd uznał, że brak ścisłego związku podmiotowego nie zezwala na zastosowanie zasady pełnej absorpcji, a nadto że brak jest także podstaw do zastosowania zasady kumulacji kar. Mając powyższe na uwadze Sąd zastosował zasadę pośrednią, wymierzając karę pomiędzy granicami wyznaczonymi przez dwie ww. zasady skrajne. Podobnie orzekł Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w sprawach: **II AKa 19/13 wyrok z dnia 2013-03-26** (LEX nr 1315705) „Z reguły popełnienie dwóch lub więcej przestępstw jest czynnikiem prognostycznym przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji.” czy też **II AKa 16/13 wyrok z dnia 2013-03-14** (LEX nr 1293710) „Niezależnie od możliwości zastosowania przy wymiarze kary łącznej zasady pełnej absorpcji, asperacji jak i zasady pełnej kumulacji, oparcie wymiaru kary na zasadzie absorpcji lub kumulacji traktować należy jako rozwiązanie skrajne, stosowane wyjątkowo i wymagające szczególnego uzasadnienia. Priorytetową zasadą wymiaru kary łącznej powinna być zasada asperacji.”. Mając na uwadze min powyższe orzecznictwo, Sąd uznał, że należy zastosować w przypadku skazanego Z. R. (1) zasadę asperacji. Kształtując ostateczny wymiar kary łącznej Sąd winien brać pod uwagę dyrektywy wymiaru kary, w szczególności uwzględniając zasady prewencji indywidualnej oraz ogólnej w taki sposób, aby orzeczona kara nadal pozostała skutecznym narzędziem resocjalizacji skazanego. W przypadku skazanego Z. R.

(1) mamy do czynienia ze sprawcą trzykrotnie karanym sądownie , w tym za czyny o znawczym stopniu społecznej szkodliwości jak czyn z art. 59 ust 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii , w trakcie którego udzielił on w celu osiągnięcia korzyści majątkowej działając wspólnie i w porozumieniu z inna ustaloną osobą, kilkunastu osobom środka odurzającego w postaci marihuany i substancji psychotropowej w postaci amfetaminy. Dopusił się także czynu przeciwko rodzinie i opiece. Z. R. ma przeciętną opinię z ZK, jego proces resocjalizacji nie zakończył się jeszcze . Z opinii wynika, że skazany podjął odpłatną pracę , że po opuszczeniu ZK zamierza udać się do miejsca zamieszkania, do najbliższych którzy utrzymują z nim kontakt w warunkach zakładu karnego. Okoliczności te dobrze rokują w zakresie jego dalszej resocjalizacji, a tym samym realne staje się przypuszczenie, że nawet wymierzenie Z. R. kary łącznej znacznie poniżej granicy wyznaczonej przez zasadę kumulacji kar nie zakłóci dalszego procesu wychowania sprawcy.

Sąd zważył jednakby nie umniejszyć orzeczonej wobec sprawcy kary do tego stopnia, który by godził w społeczne poczucie sprawiedliwości oraz w realizację celu kary – prewencję ogólną . W tych warunkach, wydając wyrok łączny , należało uznać, że wystarczająca wobec skazanego Z. R. (1) jest kara 1 roku i 9 miesięcy pozbawienia wolności. Kara ta stanowi wypadkową aktualnych właściwości oraz warunków osobistych skazanego Z. R. oraz spełni w ocenie Sądu swe cele w zakresie indywidualnego oddziaływania na sprawcę jak i kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa .

Sąd pozostawił do odrębnego wykonania pozostałe rozstrzygnięcia wynikające z połączonych wyroków.

Nadto, na zasadzie art. 577 kpk Sąd zaliczył skazanemu na poczet kary łącznej pozbawienia wolności w pkt. I części dyspozytywnej wyroku okresy rzeczywistego pozbawienia wolności oraz okresy kar dotychczas odbytych.

Na podstawie art. 624§1 kpk Sąd zwolnił skazanego z obowiązku zwrotu na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych. Skazany odbywa karę pozbawienia wolności i jego możliwości zarobkowe w tym okresie są znikome. Sąd zwolnił skazanego od ponoszenia wydatków postępowania, uznając, że jego sytuacja materialna i życiowa przemawia za takim rozstrzygnięciem.